

Suomen kaasinsiirtoverkoston tariffisto 1.1.2020 alkaen Alustavan tariffiston kuulemisasiakirja Metsä Group vastine

28.3.2019

Gasum Oyj, Janne Grönlund

cc: Energiavirasto Kirjaamo ja Timo Partanen

Kiitämme mahdollisuudesta lausua kaasinsiirtoverkoston tariffiehdotuksesta. Yleisenä kommenttina kaipaamme lisää läpinäkyvyyttä siirtohintojen yksikköhintojen määrittelyyn: mikä on se rahasumma mikä ehdotetulla tariffilla on tarkoitus kerätä, mikä on omaisuusmassan tasearvo ja sallittu tuotto, miten verkoston keski-ikä 27 vuotta on huomioitu? Kaipaamme myös avoimuutta ja läpinäkyvyyttä esim. historiatietojen ja reaaliaikatieojen suhteen toteutuneista järjestelmätason siirtotilanteista. Nyt em. tietoa on laajasti käytössä vain Gasum:illa eli oletettavasti myös Gasum:in myyntiliiketoiminnalla, jolloin uudet kilpailijat ovat lähtökohtaisesti heikommassa asemassa kuin dominantti monopolimyyjä.

Hinnoittelu:

Tariffirakenne on merkittävästi selkeämpi kuin nykyisin käytössä oleva. Kuitenkin kaipaamme lisää avoimuutta siihen kuinka esim. kapasiteettimaksujen kertoimiin (vuosi/kvartaali/kk/päivä/päivänsisäinen) on päädytty. Lisäksi kertoimien määrittelyssä vaikuttaa olevan suosittu osavuotisia kapasiteettituotteita suhteessa vuosituotteeseen ja tilapäiseen kaasuntarpeeseen (päivä ja päivänsisäinen). Suomen kaasuverkostossa ei ole sellaisia kapasiteettirajoitteita, jotka perustelisivat korkeampia kertoimia päivä ja päivänsisäisille tuotteille. Eri käyttäjäryhmien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi ehdotamme kertoimiksi:

kvartaali – 1.2, kuukausi – 1.35 ja päivä ja päivänsisäinen - 1.5

Kapasiteetin ylitysmaksu:

Ehdotettu 3 kertaa päivänsisäisen kapasiteetin yksikköhinta on täysin kohtuuton ja tuo merkittävän liiketoiminnallisen riskin toimijoille, joilla kaasun tarpeessa on luontaista ennakoimattomuutta. Esim. meidän Joutsenon sellutehtaan kaasuntarve ajoittuu tehtaan häiriöiden aikaiseen varapoltoaineen tarpeeseen, jolloin ehdotettu kerroin rankaisee kohtuuttomasti ilman oikeaa todellista ohjausvaikutusta. Lisäksi em. ylitysmaksulle ei ole mitään perusteita järjestelmävastaavan TSO:n kustannuksista. Ymmärrämme ajatuksen, että ylitysmaksulla kannustetaan toimijoita suunnittelemaan kaasun hankintansa ja kapasiteettivarauksensa mahdollisimman tarkasti mutta kannustavuutta saadaan jo merkittävästi pienemmällä ”raippamaksulla”. Ehdotammekin kapasiteetin ylitysmaksun kertoimeksi 1.2 päivänsisäisen kapasiteetin maksusta. Korkea ylitysmaksun kerroin suosii suuria myyjiä, joilla on luontaista risteilyä suuressa portfoliossaan ja aiheuttaa tarpeettoman esteen kilpailulle markkinoille ja estää markkinamallien kehityksen, jossa myös kuluttajat voivat olla aktiivisia itsenäisiä markkinatoimijoita suoraan tukkumarkkinoilla.

Päiväkohtainen tasepoikkeamamaksu:

Ehdotettu erittäin monimutkainen hinnoittelujärjestelmä, ns. kaksihintajärjestelmä, suosii suuria kaasunmyyjiä ja/tai kannustaa laajaan taseyhteistyöhön ja haittaa sellaisten markkinamallien kehitystä, jossa kaasunkäyttäjät voivat toimia aktiivisina itsenäisinä markkinaosapuolina. Mallin ominaisuus, jossa tasepoikkeamasta aiheutuu aina lisäkustannusta vaikka poikkeama olisikin kokonaisjärjestelmän tilaa tukeva on epäreilu ja tuo turhaan tulovirtaa TSO:lle. Tasepoikkeamamaksuille tulisi myös määrittää katto- ja lattiahinnot kuten sähkömarkkinoilla.

Kapasiteettioikeuksien siirtäminen:

Kaasu-TSO:n tulisi mahdollistaa kapasiteettioikeuksien siirtäminen, joko kahdenvälisenä OTC-kauppana tai kaasupörssien kautta, sekä päivätuotteilla että myös päivänsisäisesti tai harkittavaksi jopa "day-after" eli kaupankäynnin mahdollistaminen kaasupäivän jälkeen markkinaosapuolien välillä. Kaasu-TSO:n tulisi myös ponnistella yhdessä yhteisen markkina-alueen kaasupörssien kanssa, jotta kapasiteettioikeuksille muodostuu kaupallinen markkinapaikka.

ystävällisin terveisin,

Tomi Pesonen

Vice President Energy Markets

Metsä Group

Tel: 050 44 232 44

tomi.pesonen@metsagroup.com